

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЯКОСТІ ОСВІТИ
ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами соціологічного дослідження

«ЯКІСТЬ НАВЧАННЯ

ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ

«УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я»»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РЕСПОНДЕНТІВ/-ОК

Соціологічне дослідження «Оцінювання свого навчання за освітньо-професійною програмою «Управління в сфері охорони здоров'я»» було проведено у грудні 2021-го-квітні 2022 років.

Дослідження включало такі етапи:

- польовий етап (збір даних) (грудень 2021),
- аналіз даних (лютий 2022),
- підготовку підсумкового аналітичного ілюстрованого звіту (березень-квітень 2022).

У дослідженні застосовувалася методика напівстандартизованого онлайн-опитування (форма складалася з 28 запитань). Опитування відбувалося на анонімній основі. Вибіркова сукупність як така не формувалася: посилання на електронну форму було розіслано через корпоративну пошту усім здобувачам освіти, які навчаються в рамках освітньої програми «Управління в сфері охорони здоров'я» (II (магістерський) рівень освіти).

У підсумку в дослідженні взяло участь 25 респондентів/-ок, що складає 83,3 % від загальної кількості здобувачів/-ок ОПП «Управління в сфері охорони здоров'я».

Розподіл за роками навчання: 1-й курс – опитані 12 осіб (що склало 48 % від загальної кількості опитаних), 2-й курс – 13 осіб (52 %).

Отримані в ході опитування дані представлені візуально за допомогою 11 діаграм.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Перші питання опитування спрямовані на визначення рівня задоволеності здобувачів/-ок від вибором для навчання університету (ХНМУ), певної освітньої програми («Управління у сфері охорони здоров'я»)

та задоволення від роботи кафедр університету (рис. 1). Абсолютна більшість здобувачів/-ок задоволені вибором університету та освітньою програмою. Повністю або радше задоволених виявилось по 96 %. Задоволених роботою кафедр виявлено менший відсоток, але більше половини від усіх опитаних, а саме, 68 %. Радше незадоволених вибором університету та освітньою програмою була виявлена незначна кількість, по 4 %. Абсолютно незадоволених виявлено не було, не було і радше незадоволених роботою кафедр. Варіант «У чомусь так, у чомусь - ні» обрали 16 % здобувачів/-ок стосовно роботи кафедр; стосовно вибору ХНМУ та освітньої програми, то таких відповідей теж не було.

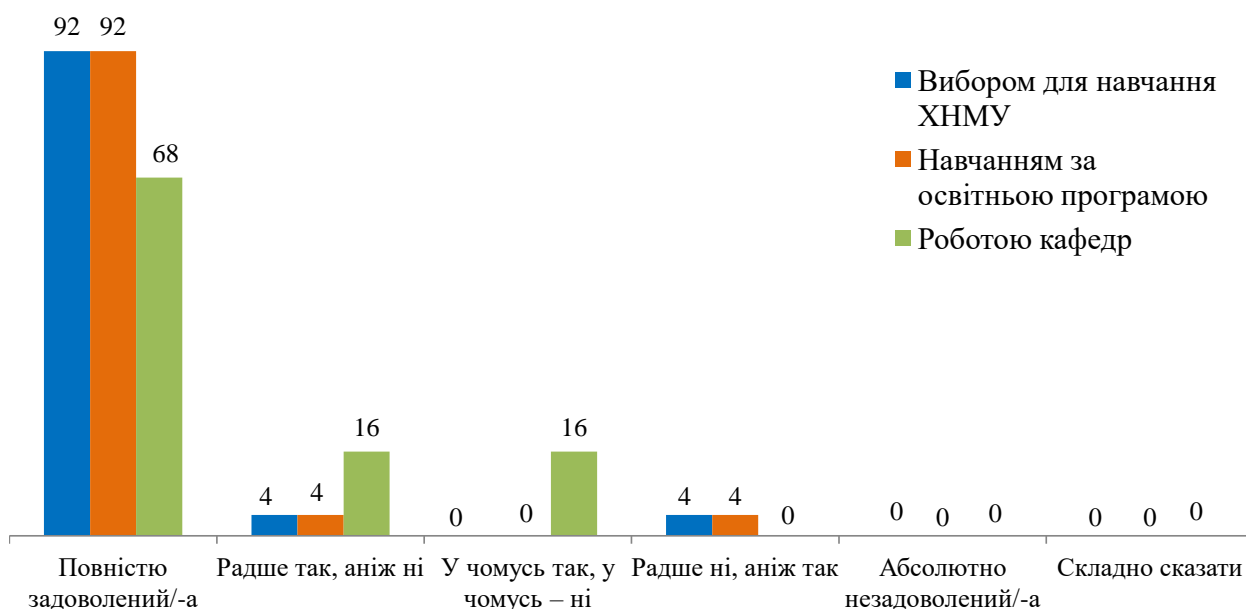

Рис. 1. Задоволеність вибором для навчанням ХНМУ, навчанням за освітньою програмою та роботою кафедр (%)

Очікування від ХНМУ повністю співпали з реальністю або радше співпали для 88 % респондентів/-ок. Здобувачів/-ок, очікування яких радше не співпали, виявилось 4 %, тих, в кого очікування абсолютно не співпали, не було. Варіант «У чомусь так, у чомусь – ні» обрали 8 %.

Значна більшість здобувачів/-ок (92 %) позитивно оцінюють якість освітнього процесу в університеті (див. рис. 2). Тільки 4 % респондентів/-ок займають серединну позицію; радше погано оцінили якість освітнього процесу теж 4 %. Таких, які б дуже негативно ставились до якості освіти в університеті, не було виявлено.

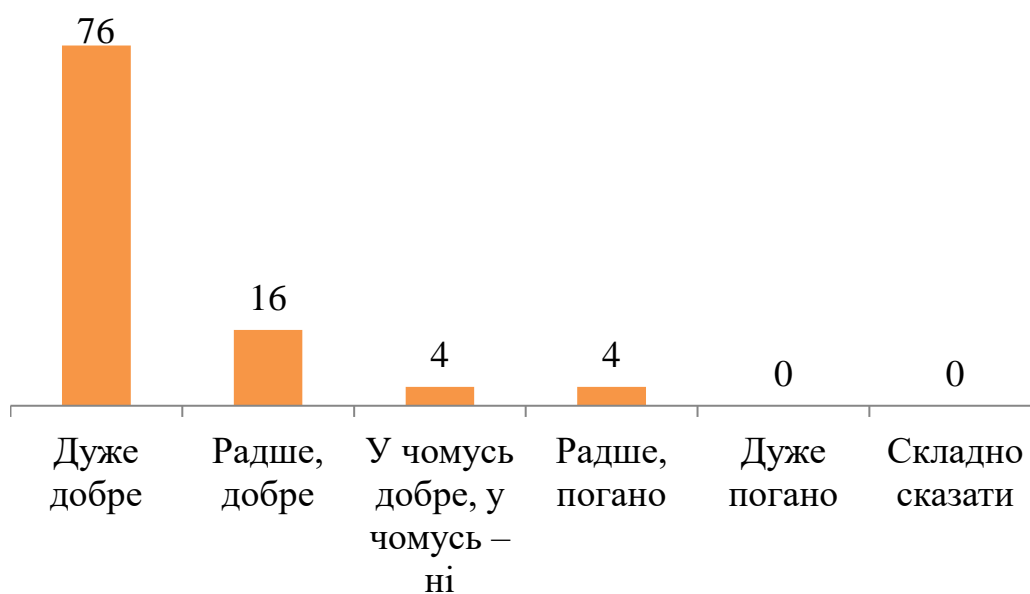

Рис. 2. Сприйняття освітнього процесу (%)

Необхідно зазначити, що більшість опитаних (92 %) погоджується з тим, що освітній процес в університеті враховує світовий науковий досвід на високому та достатньому рівні, а також вважають, що освітнє середовище ХНМУ задовольняє їхні наукові та освітні інтереси повною мірою, або радше задовольняє.

На рис. 3 відображені результати розподілу думок здобувачів/-ок щодо «агентів впливу» на якість освіти. Аналіз показує, що відповідальність за якість освіти здобувачі/-ки цієї освітньої програми покладають насамперед на викладачів (52 % відповіли, що саме викладацький склад впливає на забезпечення якості освіти повною мірою). Однакова відносна кількість опитаних (44 %) вважають, що здобувачі та ННІ ЯО впливають на якість

освіти. Завідувачів кафедр та адміністрацію університету вважають відповідальними 40 %, найменш відповідальним здобувачі/-ки вважають Міністерство освіти і науки України.

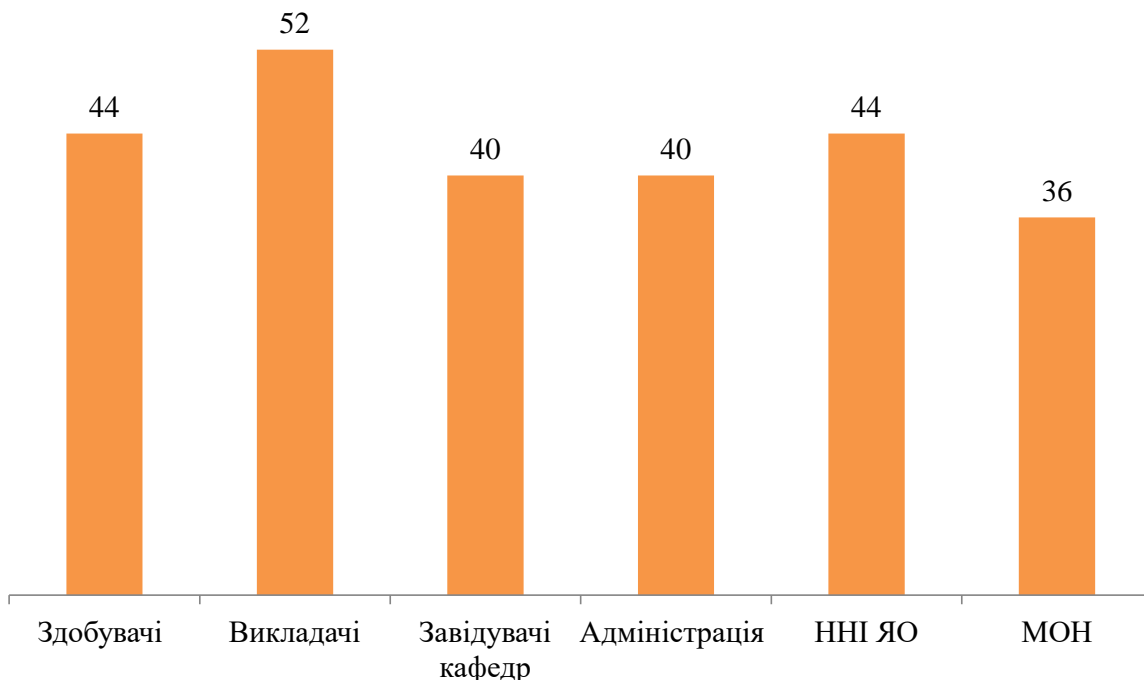

Рис. 3. Вплив «повною мірою» на якість освіти (%)

Рівень розповсюдження інформації про різні аспекти освітнього процесу є високим, значна більшість опитаних підтвердили свою поінформованість всіма запропонованими для оцінки аспектами (див. рис. 4). Рівень поінформованості про зміст навчання був абсолютним (100 % респонденток/-ів).

Поінформованість про цілі, завдання, методи та форми навчання — 96 %, про очікувані результати навчання знали 92 %. Інформацією про критерії оцінювання до початку навчання володіли 80 % опитаних.

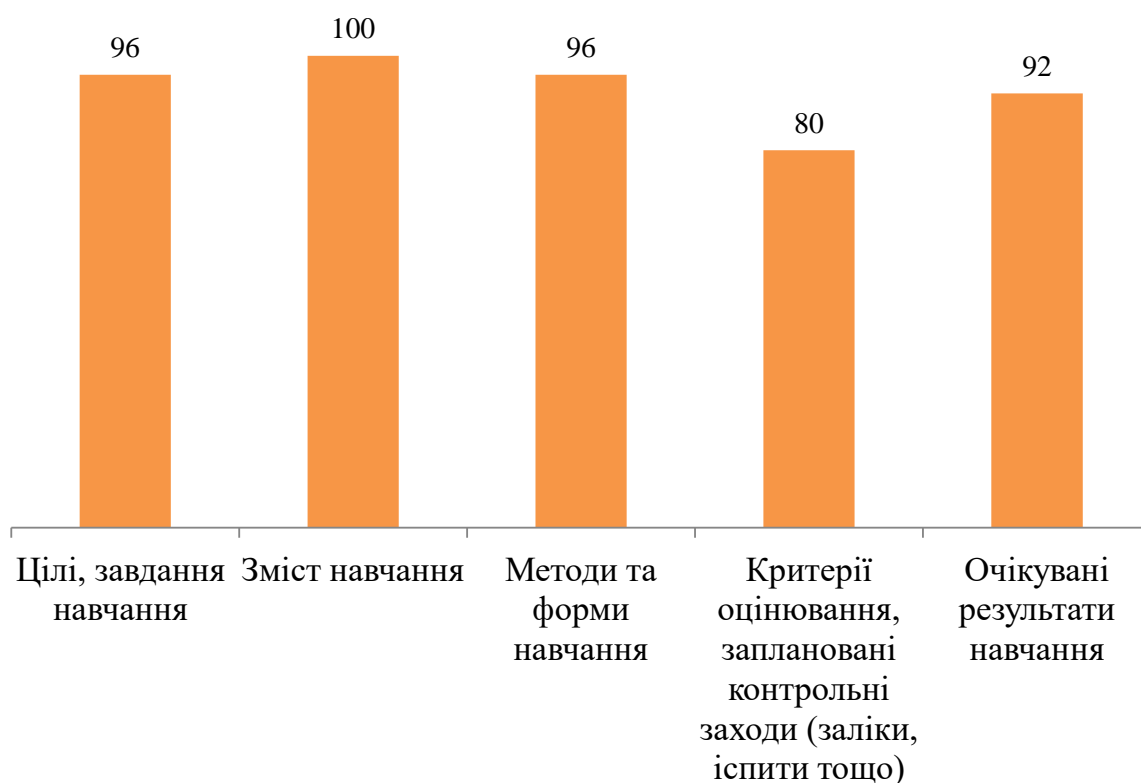

Рис. 4. Поінформованість до початку навчання (%)

Значна більшість опитаних (92 %) повністю задоволені або радше задоволені своїм рівнем поінформованості; радше незадоволених та абсолютно незадоволених не виявилось. Ще 8 % обрали серединний варіант «У чомусь так, у чомусь – ні».

Наступний блок запитань стосувався оцінки особливостей проведення занять. Серед найбільш розповсюджених методів та форм навчання, що використовуються викладачами під час практичних занять (див. рис. 5), були такі: «розповідь, пояснення» (92 %), «дискусії» (88 %), «обговорення» (84 %), «бесіда» (84 %), «демонстрація презентації» (84 %) та «самостійна робота з навчальним матеріалом» (64 %). З великою вірогідністю можна припустити, що доволі рідко використовуються рольові ділові ігри (12 %), усне опитування (12 %) та симуляційне обладнання (4 %).

Рис. 5. Методи і форми, що викладачі найчастіше використовують на практичних заняттях (%)

Переважає більшість опитаних, 80 %, вважають застосовані методи і форми ефективними; 96 % опитаних вважають застосовані форми і методи викладання відповідними їхній освітній програмі; 76 %, вважають їх сучасними та інноваційними. Не було респондентів/-ок, які б вважали застосовані методи неефективними чи не відповідними освітній програмі; несучасними їх вважають 8 % опитаних.

Щодо впливу на те, яким чином проходять заняття, більшість, а саме, 68 % опитаних зазначили, що вони мають на методи та форму проведення занять суттєвий чи обмежений вплив; 12 % респондентів/-ок вважають, що такого впливу не мають, а ще 20 % не змогли надати однозначну відповідь.

Близько половини, 44 % респондентів/-ок висловлювали викладачам та/або представникам адміністрації зауваження та пропозиції щодо оновлення освітніх програм зі спеціальності. Майже усі з тих, хто висловлював пропозиції (91 %), вважають, що їхні поради були враховані.

Студенти позитивно оцінили власні можливості оперативно проконсультуватися з викладачами з будь-яких питань, пов'язаних з навчанням (див. рис. 6). 88 % опитаних вважають, що таку можливість їм надають переважна більшість викладачів, 12 % вказують на те, що таку можливість надають окремі викладачі. Про відсутність такої можливості не повідомив жодний/-а здобувач/-ка.

Рис. 6. Наявність можливості оперативно проконсультуватися з викладачами щодо навчання (%)

Оцінюючи ставлення викладачів до студентів, більшість опитаних (92 %) вказують на об'єктивність та неупередженість педагогів (8 % респондентів/-ок не мають щодо цього певної думки). Більшість здобувачів/-ок, 68 %, вказали, що мають вільний доступ до інформації щодо критеріїв оцінювання.

Серед запитань було оцінити за п'ятибальною шкалою різні аспекти навчання (див. рис. 7).

Рис. 7. Задоволеність різними аспектами навчання (1 – min, 5 – max)

Результати аналізу показують, що студенти загалом виставляють дуже добрі оцінки (середній бал – 4,4 із 5) із незначним коливанням – від 4,3 (так оцінили «навантаження (кількість дисциплін у семестрі, кількість ауд.годин на тиждень)», «методичне забезпечення самостійної роботи», «співвідношення між аудиторними годинами та самостійною роботою») до 4,6 («якість освітньої програми загалом»).

Відкрите запитання анкети стосувалося покращення якості освіти: «Надайте, будь ласка, свої пропозиції щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в ХНМУ» (відповідь надали 15 респонденток/-ів).

У 33,3 % від загальної кількості наданих на це запитання відповідей, зазначалось, що все влаштовує, освітній процес задовольняє:

«Я задоволена навчанням у ХНМУ і вважаю цей Університет найкращим, з дуже високим рівнем освіти»;

«Мене повністю задовольняє освітній процес».

Серед побажань переважно зустрічались такі, що були пов'язані із методиками викладання, змістом курсів, об'ємом практичної складової курсів тощо:

«Більше практики» – 2 відповіді;

«Проводити більше дискусій на заняттях, щоб кожен міг вільно висловити свою думку»;

«Вважаю треба більше уваги приділяти практичним заняттям»;

«Звернути увагу на кваліфікацію окремих викладачів гуманітарних дисциплін»;

«Включити до ОП дисципліни, які будуть входити до ЄДКІ»;

«Для заочного навчання управління охорони здоров'я: перелік лекцій, які можна передивитись на певній платформі в зручний час, цікаві кейси для управлінців, відвідування успішних медичних закладів Харкова, України, Європи запрошення на заняття або запис інтерв'ю з керівниками цих закладів. Розбір управлінських ситуацій і їх вирішення в умовах сучасної роботи закладів з НСЗУ, на приватному ринку і т.д Хочеться мати не стільки теоретичні знання, скільки корисні для управління»;

«Більше дискусії та обговорення зі здобувачами освіти»;

«Урізноманітнити методи навчання на практичних заняттях»;

«Доступно і прозоро».

Здобувачам освіти був запропонований також перелік різних процедур, порядків та діяльностей університету з проханням позначити, з чим саме вони обізнані (див. рис. 8).

Респонденти/-ки продемонстрували високий рівень обізнаності зі всіма запропонованими пунктами. Найбільша обізнаність була продемонстрована здобувачами/-ми з порядком і умовами вибору студентами вибіркового дисциплін (про це знають 96 % опитаних), із Кодексом академічної доброчесності ХНМУ (92 %), а також із тим, що робить університет для гарантування безпеки студентів, сприяння їхньому здоров'ю (92 %).

Рис. 8. Ознайомленість з порядками, процедурами, діяльністю університету (%)

Найменше (76 %) здобувачі обізнані із заходами, які проводить психологічна служба університету, з інформацією про програми міжнародної академічної мобільності, з порядком перескладання заліків, іспитів, з порядком оскарження результатів заліків, іспитів.

Подібне запитання стосувалося і задоволеності студентства порядками, процедурами, підтримкою, забезпеченістю університету (див. рис. 9).

Найбільше респондентки/-ти задоволені рівнем матеріально-технічних та інформаційних ресурсів Наукової бібліотеки університету (96 %), рівнем матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу (92 %), рівнем безпеки перебування в університеті (92 %) та рівнем освітньої підтримки з боку викладачів кафедр (92 %).

Рис. 9. Задоволеність підтримкою, порядками, процедурами, забезпеченістю університету (%)

Найменше, але з високим відсотком, здобувачі/-ки задоволені рівнем соціальної підтримки (60 %), порядком перескладання заліків, іспитів (72 %), порядком оскарження результатів заліків, іспитів (72 %).

Заходи, які проводить психологічна служба ХНМУ, відвідували 16 % здобувачів, з яких 75 % задоволені взаємодією із представниками психологічної служби.

Окремий блок анкети був присвячений можливим конфліктним ситуаціям, які можуть виникати під час навчання. Лише 4 % опитаних під час навчання мали конфлікти з викладачами; про конфлікти з представниками адміністрації чи іншими здобувачами освіти ніхто не висловився.

Респонденти/-ки мали можливість прокоментувати, у чому полягав конфлікт, була отримана 1 змістовна відповідь:

«Неузгодженість часу під час проведення заліку».

Останній блок анкети був присвячений оцінці результативності навчання за обраною освітньою програмою.

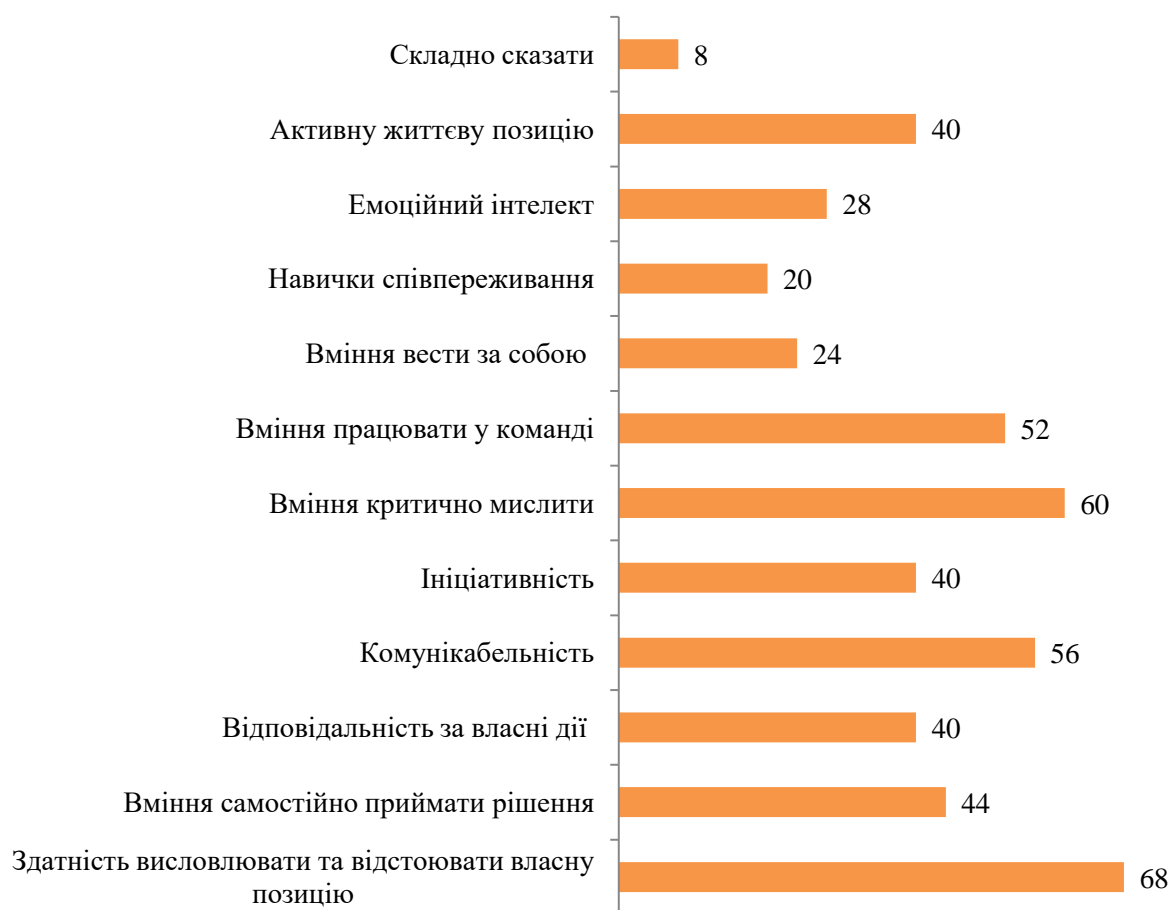

Рис. 10. М'які навички, які університету вдалося розвинути у здобувачів під час навчання (%)

Одне з питань стосувалося того, наскільки університету вдалося під час навчання розвинути або покращити м'які навички здобувачів освіти (див. рис. 10).

Згідно розподілу відповідей, університет найкраще розвиває здатність висловлювати та відстоювати власну позицію (68 %), вміння критично мислити (60 %), комунікабельність (56 %) та вміння працювати у команді (52 %), тоді як розвитку таких навичок, як «навички співпереживання» (20 %) «вміння вести за собою» (24 %), та «емоційний інтелект» (28 %) університет має приділити більше уваги.

Один респондент/-ка ще скористалась/-вся можливістю додати свій варіант: *«Жага до навчання»*.

Переважна більшість опитаних (80 %) задоволені тими компетентностями, що в них розвинув університет. Незадоволеними виявилися 4 % респондентів/-ок, а варіант відповіді «Складно сказати» обрали 16 % здобувачів, які взяли участь у дослідженні.

Наостанок було поставлене таке запитання: «На Вашу думку, якою мірою навчання за цією освітньої програмою вплине на Вашу подальшу кар'єрну траєкторію?» (див. рис. 11).

Студентські «оцінки» є позитивними: 80 % вважають, що освітня програма матиме вирішальний вплив чи стане доволі впливовою.

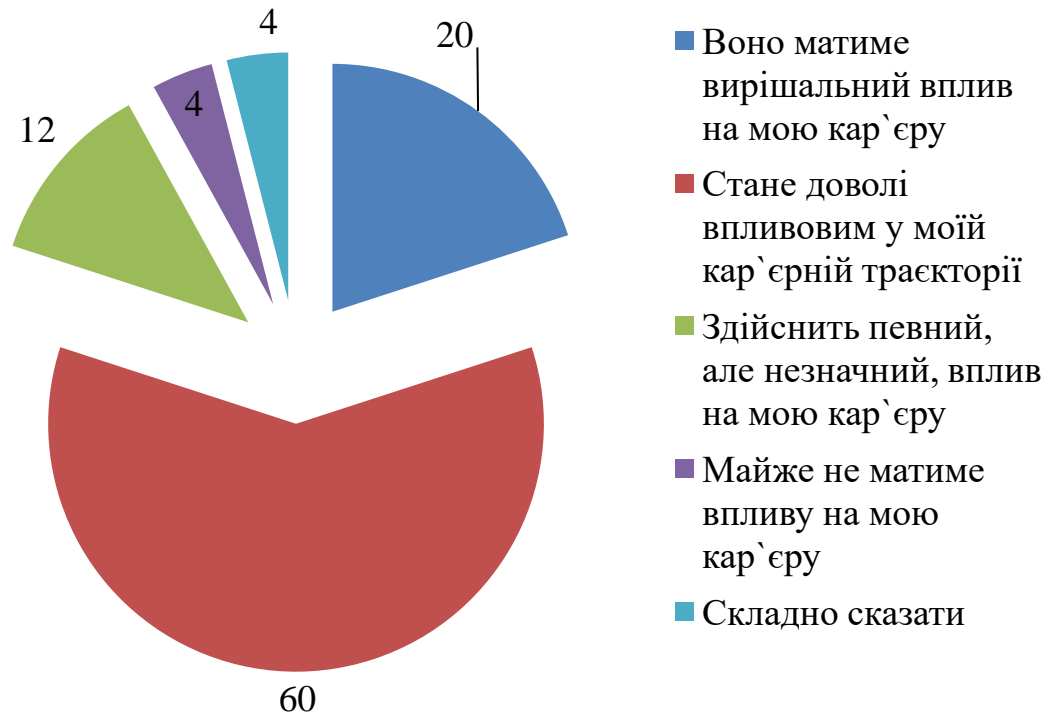

Рис. 11. Вплив навчання за освітньою програмою на подальшу кар'єрну траєкторію (%)

Натомість тих, хто вважає, що освітня програма майже не матиме впливу на її / його подальшу кар'єру, було 4 %.

Аналітичний звіт виконала 05.04.2022.

Соціолог психологічної
служби ННІ ЯО

Дзюба О.М.